

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΠΟΥ
ΥΠΗΡΕΤΟΥΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ**

**ΔΕΥΤΕΡΑ 4 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2017 - ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

ΚΕΙΜΕΝΟ

Για τον «εναλλακτικό τουρισμό»

Μια μαθητεία στο «ταξιδεύειν» σημαίνει τη δυνατότητα να διπλασιάζεις τον κόσμο

Διευρύνονται συνεχώς οι μορφές του τουρισμού που έχουν εδραιωθεί¹ στη χώρα μας. Διεργασίες αναδιάρθρωσης² και εξειδίκευσης των προσφερομένων υπηρεσιών ωθούν³ σε σχήματα εκπαιδευτικού, συνεδριακού, θεραπευτικού, αθλητικού, οικολογικού και χειμερινού τουρισμού, με έμφαση συχνά σε πρωτοβουλίες αγροτουρισμού και οικοτουρισμού.⁴ Ως προς τον τελευταίο, οι επιμέρους αποχρώσεις του συναρτώνται με τον τρόπο κατανόησης των οικολογικών ιδιαιτεροτήτων συγκεκριμένων περιοχών και με το πλέγμα δυνατοτήτων **ομαλής** ένταξης οργανωμένων τουριστικών δραστηριοτήτων σ' αυτές.

Από μια άποψη, ο οικοτουρισμός θα σήμαινε ότι οι φορείς του δημιουργούν ένα σύνολο συνθηκών «οικίας», δηλαδή οι φιλοξενούμενοι στους κόλπους μιας κοινότητας να νιώθουν σαν στο σπίτι τους, μακριά από το καθημερινό πεδίο της εργασίας και συνάμα⁵ αρκετά κοντά στην οικογενειακή θαλπωρή.⁶ Σ' αυτό το πλαίσιο η κοινότητα ορίζει κανόνες συλλογικής λειτουργίας, προστατεύοντας ταυτόχρονα τα δικαιώματα του ανθρώπου-πολίτη. Για παράδειγμα, ως δικαίωμα υπολογίζεται η προστασία από την ηχορύπανση,⁷ από την κακογουστιά και ό,τι **προσβάλλει** την καλλιτεχνική ευαισθησία, για να μην αναφερθώ σε μορφές αναψυχής και διασκέδασης, που τυποποιούν τη **χαμηλότερη** βαθμίδα αισθητικής συγκίνησης και προσφέρονται ως προϊόντα αθρόας⁸ κατανάλωσης.

Η δημιουργική αξιοποίηση ενός ταξιδιού θα μπορούσε να ξεπερνά τα γνωρίσματα μιας εφήμερης εκτόνωσης.⁹ Για παράδειγμα, ένα ταξίδι στη φύση θα μπορούσε να περιλαμβάνει δραστηριότητες όπως το καγιάκ, το ράφτινγκ, την πεζοπορία σε μονοπάτια, την ιππασία, την **ορεινή** ποδηλασία, το αλεξίπτωτο πλαγιάς, την εξερεύνηση σπηλαίων, το ορειβατικό σκι, τις χιονοδρομίες πίστας, τη χιονοσανίδα, την ορεινή οικολογική κατασκήνωση, τον πολιτισμικό τουρισμό κ.ά. Η δημιουργική αξιοποίηση ενός ταξιδιού θέτει κυρίως, από την αρχή και με αβίαστο¹⁰ τρόπο, το σύνολο των σχέσεων ανάμεσα στον εργάσιμο και τον υπό διάθεση χρόνο, που συνήθως επιτόλαια ονομάζεται και «ελεύθερος». Και αυτό, γιατί είναι

-
1. καθιερωθεί, θεμελιωθεί
  2. αναδιοργάνωσης
  3. κατευθύνουν, οδηγούν
  4. τουρισμού που σέβεται το περιβάλλον, που συνδυάζει διακοπές και οικολογικές δραστηριότητες
  5. ταυτόχρονα
  6. ζεστασιά
  7. σύνολο ενοχλητικών θορύβων
  8. μαζικής
  9. μείωσης της ψυχικής έντασης
  10. χωρίς πίεση

αντιληπτή η πολυσχιδής¹¹ σήμερα εκμετάλλευση του «ελεύθερου χρόνου» στους κόλπους μιας «μαζικής κουλτούρας» που εμπορευματοποιεί τα πάντα. Ο εναλλακτικός τουρισμός, αντίθετα, συνδέεται με τα στοιχεία μιας νέας ευαισθησίας, τα οποία συνάγονται¹² από **νέες** μορφές συλλογικότητας μέσα σε «στέκια» αναψυχής, που θα τείνουν να καταστούν εστίες πολιτικής και πολιτισμικής παιδείας. Είναι προφανές ότι μια τέτοια νοοτροπία προϋποθέτει, ευρύτερα, την απόρριψη των καταναλωτικών προτύπων.

Μια μαθητεία στο «ταξιδεύειν» σημαίνει τη δυνατότητα να διπλασιάζεις τον κόσμο: πέρα απ' αυτόν που σε καθηλώνει¹³ στις ανάγκες και τους καταναγκασμούς του επιούσιου,¹⁴ διανοίγεται ένας δεύτερος, που μπορεί να φέρει και τη σφραγίδα σου. Μια παρόμοια στάση καταγράφεται με ευστοχία στον *Μικρό Ναυτίλο* του Οδυσσέα Ελύτη: «Γίνομαι άνεμος για τον χαρταετό και χαρταετός για τον άνεμο, ακόμη κι όταν ουρανός δεν υπάρχει...».

-----
11. πολύπλευρη

12. προκύπτουν, βγαίνουν ως συμπέρασμα

13. ακινητοποιεί

14. της καθημερινότητας

Διασκευή άρθρου του Παναγιώτη Νούτσου (από τον ημερήσιο τύπο, 2001)

A1. Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε (80-90 λέξεις).

Μονάδες 25

B1. Με βάση το κείμενο, να επαληθεύσετε ή να διαψεύσετε τις παρακάτω διαπιστώσεις, γράφοντας στο τετράδιό σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη:

α. Μια μαθητεία στο «ταξιδεύειν» σημαίνει τη συμμετοχή αποκλειστικά σε προγράμματα εκπαιδευτικού τουρισμού.

β. Οι επιμέρους αποχρώσεις του οικοτουρισμού σχετίζονται με τη διατήρηση του οικοσυστήματος από μέρους της τοπικής κοινότητας.

γ. Η δημιουργική αξιοποίηση ενός ταξιδιού θέτει σε νέα βάση τη σχέση ανάμεσα στον εργάσιμο και τον ελεύθερο χρόνο, γιατί επαναπροσδιορίζει το ζήτημα της εκμετάλλευσης και εμπορευματοποίησης του χρόνου.

δ. Ο εναλλακτικός τουρισμός διαμορφώνει τρόπους εφήμερης διασκέδασης και εκτόνωσης.

ε. Ως δικαίωμα του ανθρώπου-πολίτη, μέλους μιας κοινότητας, υπολογίζεται η διαμόρφωση προτύπων που αποτρέπουν την αισθητική καλλιέργεια.

Μονάδες 10

B2. α) Να γράψετε δύο τρόπους ανάπτυξης της τρίτης παραγράφου του κειμένου «**Η δημιουργική αξιοποίηση...προτύπων**» (μονάδες 2) και να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με αναφορές στο κείμενο (μονάδες 4).

Μονάδες 6

- β)
- i. Στην τελευταία παράγραφο του κειμένου ποιον τρόπο πειθούς χρησιμοποιεί ο συγγραφέας, αναφερόμενος στο απόσπασμα από τον *Μικρό Ναυτίλο* του Οδυσσέα Ελύτη; (μονάδα 1)
  - ii. Τι πετυχαίνει ο συγγραφέας χρησιμοποιώντας αυτόν τον τρόπο πειθούς; (μονάδες 2)

Μονάδες 3

- B3.** α) Να ξαναγράψετε τις ακόλουθες προτάσεις, αντικαθιστώντας την υπογραμμισμένη λέξη με ένα συνώνυμό της:
- i. Διευρύνονται συνεχώς οι μορφές του τουρισμού που έχουν εδραιωθεί στη χώρα μας.
  - ii. Οι φορείς του οικοτουρισμού δημιουργούν ένα σύνολο συνθηκών «οικίας».
  - iii. Οι φιλοξενούμενοι στους κόλπους μιας κοινότητας να γιώθουν σαν στο σπίτι τους.
  - iv. Η δημιουργική αξιοποίηση ενός ταξιδιού θέτει κυρίως το σύνολο των σχέσεων ανάμεσα στον εργάσιμο και τον υπό διάθεση χρόνο.
  - v. Σήμερα είναι αντιληπτή η πολυσχιδής εκμετάλλευση του ελεύθερου χρόνου.

Μονάδες 5

- β) Να γράψετε ένα αντώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

ομαλής, προσβάλλει, χαμηλότερη, ορεινή, νέες.

Μονάδες 5

- B4.** α)
- i. Τι πετυχαίνει ο συγγραφέας με τη χρήση της ενεργητικής σύνταξης στην παρακάτω πρόταση:
«Σε αυτό το πλαίσιο η κοινότητα ορίζει κανόνες συλλογικής λειτουργίας» (μονάδες 2)
  - ii. Να ξαναγράψετε την πρόταση μετατρέποντας τη σύνταξη σε παθητική. (μονάδες 2)

Μονάδες 4

- β) Να γράψετε δύο (2) παραδείγματα ποιητικής λειτουργίας της γλώσσας μέσα από το κείμενο.

Μονάδες 2

- Γ1.** Σε ομιλία σας στο πλαίσιο συζήτησης, η οποία οργανώνεται στη σχολική κοινότητα, παρουσιάζετε τις απόψεις σας για τα παρακάτω θέματα:
- α) τι προσφέρει το «ταξιδεύειν» σε έναν άνθρωπο της ηλικίας σας; και
  - β) ποια μορφή τουρισμού (μαζικού/συμβατικού ή εναλλακτικού) θα επιλέγατε και γιατί;
- Το κείμενό σας θα έχει έκταση 500-600 λέξεις.

Μονάδες 40

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο εξώφυλλο να γράψετε το εξεταζόμενο μάθημα. Στο εσώφυλλο πάνω-πάνω να συμπληρώσετε τα ατομικά σας στοιχεία. Στην αρχή των απαντήσεών σας να γράψετε πάνω-πάνω την ημερομηνία και το εξεταζόμενο μάθημα. **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο και **να μη γράψετε** πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση.** Κατά την αποχώρησή σας, να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό με μελάνι που δεν σβήνει.
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: 17.00

**ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ**